

HEME

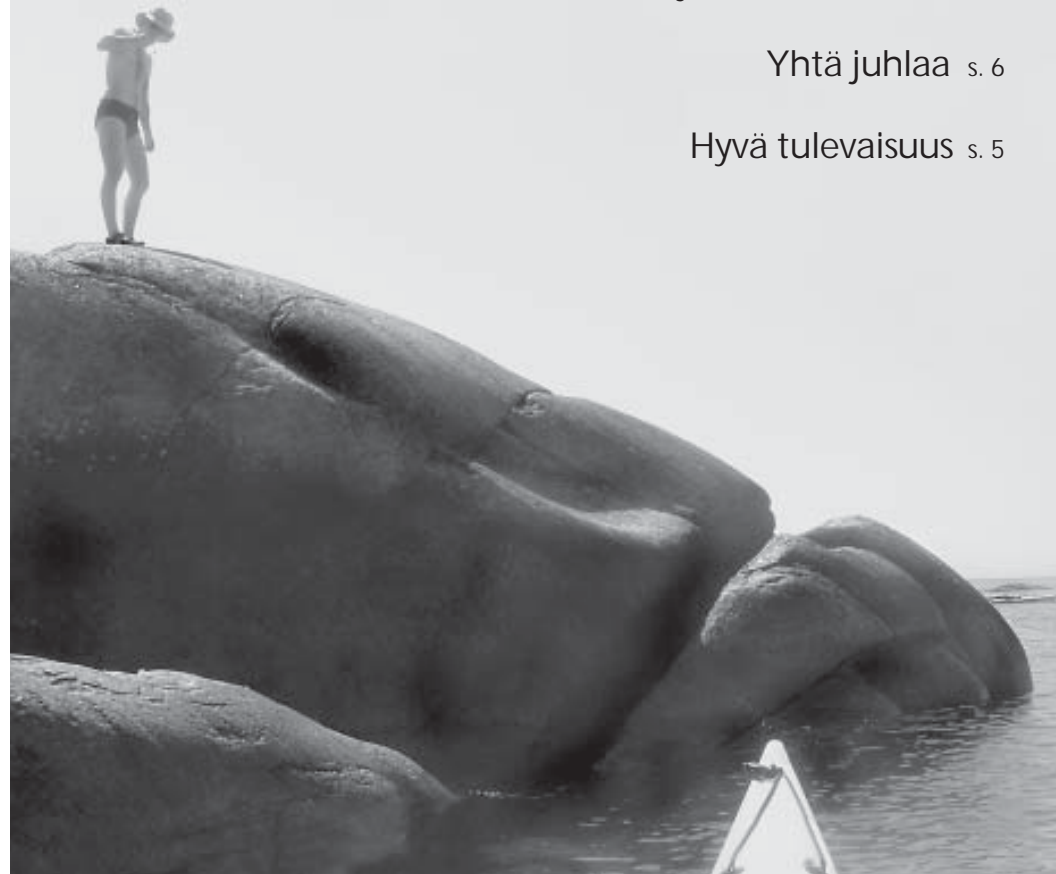
Pärske 3/2003

HeMe täyttää 10 vuotta!

Historiaa ja henkilöitä s. 11 ja 12

Yhtä juhlaa s. 6

Hyvä tulevaisuus s. 5

Päätoimittaja

Hanna Helén helina76@luukku.com
puh. 044 368 6148

Toimitus ja taitto

Marja Niemi marja.niemi@yle.fi
puh. 040 770 1061

Pärske 1/04 postitetaan seuran jäsenille helmikuun puolivälissä.

Aineisto päätoimittajalle viimeistään 2.2.2004. Sovi jutuista ja kuvista etukäteen.

Kansi

Juhlaretki viettää siestaa, kansi ja kuvat sivuilla 5, 8, 9, 10 ja 12: Helena.

Pärske 3/03

Pärskeen pää	s. 3
Ilmoituksia, hallitus tiedottaa	s. 4
Tervetuloa hyvä tulevaisuus!	s. 5
Yhtä juhlaa	s. 6
Esittelyssä: Minna Reponen	s. 11
Helsingin melojat meloneet jo 10 vuotta	s. 12
Löylyä teltaan!	s. 14
Kuntoa melonnasta	s. 15
Historiaa niin ettei hitaampaakaan melojaa heikota	s. 16
Ilmoituksia, Anttosen piirros	s. 18
Erään suhteen tarina	s. 19
HeMen toimihenkilöt	s. 19
HeMen maksut v. 2003	s. 20

Helsingin Melojat ry. on Suomen Kanoottiliiton jäsenseura

Kanoottivajat

Soutustadion (valkea betonirakennus)
Mustikkamaa (puutalo Mustikkamaan sillan länsipuolella)

HALLITUS 2003

Puheenjohtaja

Markku Soikkeli

puheenjohtaja@helsinginmelojat.fi
puh. koti: (09) 727 4603, puh. työ: (09) 3967 2487, 040 581 6599

Varapuheenjohtaja

Timo Korvola

tkorvola@iki.fi
puh. 050 376 2048, (09) 455 1795

Sihteeri

Tiina Simula

sihteeri@helsinginmelojat.fi
puh. 040 567 2263

Muut jäsenet

Lauri Kekkonen

lauri.kekkonen@kolumbus.fi
puh. (09) 785 572, 050 5352002
pertti_lehtinen@hotmail.com
puh. 040 838 8653

Pertti Lehtinen

timo.linden@sato.fi, timo.linden@saunalahti.fi
puh. (09) 755 7132, 040 724 7282, 050 528 2659

Hetti Poukka

hetti.poukka@helsinki.fi
puh. 040 538 4826, (09) 241 2361

Vilma Venesmaa

vilma_venesmaa@hotmail.com
puh. 040 504 6201

[pärskeen pää]

Avoimia tehtäviä: helpon retken vetäjä

Onko HeMen tehtävä järjestää helppoja retkiä? Kuulin tästä sellaisenkin mielipiteen, että helpot yöretket ovat turhia, koska retkeläiset kulkevat kuin ankkauma vetäjän perässä eivätkä opi retkellä mitään. Jos hemeläinen haluaa yöretkeillä, hän voi mennä

jen yöretkien puutteesta. En ainakaan niin kauan kuin itse haluan niitä vetää.

Tiistairetkien vetäjäpula on sen sijaan alkanut huolettua minua. Retki-kalenterin mukaan kesän tiistairetket olivat kolmen henkilön varassa. Eli

Erkki Lampén

Kesän helppo yöretki matkalla Krokholmenille.

meriretkikurssille ja oppia siellä itseenäisessä retkeilyssä tarvittavat taidot.

Mielestäni yksi (retki)melontaseuran tehtävä on järjestää retkiä, niin helppoja kuin vaativiakin. Kaikki jäsenet eivät pääse meriretkikurssille, vaikkapa siksi että kurssi on täynnä tai ajankohta ei sovi. Osa ihmisistä taas haluaa kiertää vapaa-aikanaan kaukaa kaiken, mikä viittaa koulutukseen, kurssiin tai oppimiseen. Jäsenille tulisi tarjota riittävästi vaihtoehtoja harastaa melontaa.

Kun HeMessä kysyy, miksei seura järjestä retkiä, saa aika nopeasti vastaukseksi: "Etkö voisi itse järjestää?" Onneksi ensimmäinen vetämäni helppo retki Krokholmenille oli niin onnistunut, että suunnittelen jo ensi kesäksi helppoa yöretkeä länteen. Jos myös muinaisretkien perinne jatkuu, en oikeastaan ole kovin huolissani helppo-

väistämättä: joka tiistaille ei vetäjää löydy. Kuitenkin moni uusi meloja suuntaa vajalle siinä uskossa, että voi lähteä turvallisesti vedetyille retkelle ja siten kartuttaa melontakokemustaan.

Ongelmaan keksittiin kesän melontaretkillä parikin käyttökelpoiselta tuntuva ratkaisu. Seuran ohjaajakoulutettujen ohjelmaan voisi kuulua tiistairetken vetäminen. Koska koulutukseen osallistui esimerkiksi keväällä 2003 kymmenittäin hemeläisiä, retkivuoro osuisi kohdalle ehkä kerran kahdessa vuodessa. Se tuskin on keneltäkään liikaa vaadittu, onhan alkeiskurssillekin saatu tarvittavat apuohjaajat.

Tulimme myös siihen tulokseen, että jos joku aktiivisesti ryhtyisi kokemaan tiistairetkien vetäjä, heitä voisi löytyä paremmin kuin vain odottamalla, että ihmiset tekevät itse aloit-

teen. Samaan tapaan kuin seuralla on päivystysvastaava, tiistairetkillä voisi olla vastuuhenkilö, joka huolehtisi vetäjien nakittamisesta.

HeMessä toivon mukaan kukaan ei ole sitä mieltä, että tiistairetket ovat turhia. Sen sijaan helpot iltaretket ja ehkä seuran retket ylipäänsä kaipaaisivat mielestäni hieman profiillin nostamista. Hyvät alkeiskurssit ja muu koulutus on yksi HeMen vahvuuksista. Toivoisin, että retkien vetäminen otettaisiin seurassa yhtä vakavasti kuin kouluttaminen.

Jäin tänä kesänä kaipaamaan edes puolen päivän mittaista retkenvetäjän koulutusta, ettei tarvitsisi opetella kaikkea kantapään kautta. Osallistuin kevään ohjaajakoulutukseen, koska tiesin haluavani vetää retkiä. Joskus aiemmin retkenvetäjille on järjestetty omaa koulutusta, mutta nyt sellaista ei ole ollut tarjolla. Tiesin toki, että ohjaajakoulutus on pääasiassa alkeiskurssien ohjaajille. Silti petyin siihen, mitä jäi käteen retkiä varten: kurssiretken suunnittelu oli ainoa retkiin liittyvä aihe. Saamani kurssi-ohjaajan ja retkenvetäjän lukupaketin kyllä luin kiitollisena.

Takavuosien tapahtumakalenteista bongasin myös kurssiohjaajien ja retkenvetäjien yhteisen syys-tapaamisen. Tänäkin syksynä tapaaminen järjestetään, mutta vain kurssi-ohjaajille. Retken vetäminen on toisaalta sosiaalista, toisaalta yksinäistä puuhua – on hyödyllistä jakaa kokemuksia toisten vetäjien kanssa. Kiitos kärsivällisyydestä kaikille retkenvetäjille ja muille melojille, joita olen helppojen retkien tiimoilta hätyytellyt!

Toimia ja talkoohanoksia

Soutustadionin vajavastaava

Vajavastaava seuraa vajan kuntoa ja organisoii kevät- ja syys-talkoiden järjestämisen. Apua saa "vanhoilta konkareilta" ja hallituksen jäseniltä, joten tehtävä sopii myös uusille jäsenille. Kysy lisää hallitukselta.

Päivystysvastaava

Päivystysvastaava haalii päivystäjät tiistapäivystyksiin. Tämä toimii melko helposti muutamalla sähköpostihauulla. Päivystysvastaava hoitaa yhteydenpitoa päivystäjien kesken sekä tarpeen mukaan yhteyksiä muihin seuran toimihenkilöihin. Vastaava pitää myös päivystyskansion ja päivystäjien ohjeistuksen ajantasalla. Kaikkiaan hommaan menee aikaa korkeintaan noin päivä keväällä päivystyskauden alkaessa. Ilmoittaudu hallitukselle.

Autollisia ihmisiä uimahallikuljetuksiin!

Hoida talkoohanoksia osallistumalla kajakkien roudaukseen. Käytössä HeMen traileri, joten vetokoukku välttämätön. Ilmoittaudu varausvastaava Niina Jurvaselle, kajakkivaraus@helsinginmelojat.fi tai soittamalla/tekstiviestillä puh. 0400 966 168 tiistaisin ja torstaisin klo 15-18.

Vajat talviteloille

Mustikkamaan syystalkoot la 18.10. klo 11 alkaen
Tervetuloa Mustikkamaan talkoisiin! Talkoissa mm. siivoillaan, nikkaroidaan, vahataan kajakkeja ym. Voit kuitata talkoohanoksesi myös hoitamalla evästarpeet talkoolaisille ("materiaalikulut" korvataan). Ilmoita muonituksesta Taru Saxbergille, petteri.saxberg@mustikkamaan-telakka.inet.fi tai puh. 0400 609 039

Soutustadionin syystalkoot la 25.10. klo 11 alkaen
Tervetuloa Soutustadionin talkoisiin! Voit kuitata talkoo-

panoksesi myös hoitamalla evästarpeet talkoolaisille ("materiaalikulut" korvataan). Ilmoita muonituksesta hallitukselle.

Hallitus tiedottaa: tarkennuksia käytäntöihin

Uudet jäsenet lisätään osoiterekisteriin vasta kun maksut on maksettu. Samoin menetellään jäseneksi hyväksymisenkin suhteen: hallitus hyväksyy uudet jäsenet vasta kun jäsenkuponki on palautettu ja maksut maksettu. Näin välttyään hyväksymis-/erottamis-ruljanssilta ja turhilta postituksilta. Tämä koskee sekä kursseilla tulleita että perehdytysiltama-ihmisiä.

Kajakin saa viedä vajalta ilman ennakkovarausta silloin kun vajojen edustat ovat vielä (tai jo) jäässä, mutta vapaata vettä löytyy Helsingistä tai lähiympäristöstä. Tällöin kajakin saa viedä vapaille vesille ilman ennako-varausta yhtä pitkäksi ajaksi kuin sen normaalisti saa ottaa käyttöön vajalta. Seuran oma toiminta on ensisijaista, kun kajakkivaraus-ky-symyksiä ratkotaan. Varausvastaavalla on laaja harkintavaltta evätä sellaisten kajakien varaaminen pois vietäväksi, joilla olisi samaan aikaan käyttöä seuran kursseilla tai muissa järjestetyissä tapahtumissa.

Hallitus ei pidä aiheellisenä muuttaa sääntöjä niin, että kajakkeja voisi viedä pois vajalta ilman ennakkovarausta.

Vapaa vuosi-säännön soveltamista on tarkennettu siten, että hakijan edellytetään olevan jonkin esteen vuoksi kykenemätön hyödyntämään seuran palveluja sinä kautena, jolloin muutoin meloisi. Tällaisia esteitä ovat esimerkiksi sairaus, muualla asuminen ja lapsen saanti. Myös muuntyyppiset ulkoiset esteet tulevat kysymykseen, mutta eivät jäsenen vapaat valinnat.

Tervetuloa hyvä tulevaisuus!

HeMe juhlii tänä vuonna 10-vuotistaivaltaan. Samanaikaisesti seuran pitkän aikavälin strategiaa valmistellaan syyskokouksessa käsiteltäväksi ja ehkä hyväksyttäväksi, jos asia siihen mennessä on kypsä. Menetelmänä on puheleminen hyvästä tulevaisuudesta käsin, päivä on 20.10. kello 18 ja paikka Töölön Kisahalli. Tervetuloa!

Tähänastisen keskustelun tuloksia on tiivistetty tämänvuotisissa Pärskeissä.

Tässä tärkeimmät:

Sähköposti: Virkistys- ja retkimelontaa, ei kilpailutoimintaa. Ehkä monipuolistuen koskimelontaan, inkka-ripuolelle, ehkä purjekanooteihin. Nuorisoon ja perheisiin lisää panostusta. Seura haluttiin joko pitää nykyisen kokoisena tai kasvattaa hyvin varovasti. Kaikki keskustelijat kannattivat seuran omaa runsasta kalustoa ja sen vapaata käyttöä. Keskusteluryväs sivusi myös yhtä arvokysymystä: suositaanko ympäristöystävällisyyttä lähiretkelyä, kuten nyt olemme linjanneet, vai onko auton käyttöä pidettävä tasavertaisena vaihtoehtona. Varoiteltiin haukkaamasta liian isoja hankkeita, joiden on nähty vrottavan intoa ja heikentävän henkeä. Toisaalta monen toiveissa siintää oma tukikohta jossain päivämatkan päässä. Tiloilta toivottiin mukavuutta ja käyttökelpoisuutta: lämpimiä ja kuivia kokoontumis- ja säilytystiloja, ehkä jopa saunaa. Keskustelun perusteella jotakin maltillista vaurastumissuunnitelmaa ehkä voisi tehdä.

Kevätkokous: Seuran nykytila ja vallitsevat arvot Pertti Lehtisen yhteenvedon sanoin:
-Olemme puhdas retkimelontaseura ja toimintamme on retkimelontaa.

- Aktiiviset jäsenet ovat voimavaramme ja siksi haluamme, että kaikki jäsenemme ovat

aktiivisia jäseniä.

- Seuramme jäsenet melovat HeMessä ensisijaisesti seuran kalustolla, minkä takia meillä on suuri ja laadukas kalusto ja kaksi vajaa.

Seuraavat tulevaisuustalkoot 20.10: Sovellamme Tulevaisuuden muistelu-menetelmää, jota johtamaan hankin ekspertin (tai ellen saa, ekspertoidin itse). Vastaamme niihin kysymyksiin, jotka kevätkokouksen lapputalkoiden perusteella muodostavat strategiamme. Kuvittelemme hyvän, toiveidemme mukaisen tulevaisuuden ja muistelemme, miten siihen pääsimme. Ne kysymykset:

- Mikä on sopiva jäsenmäärä?
- Millaisia jäseniä haluamme?
- Mitkä ovat seuran arvot?
- Millaiset tukikohtat haluamme?
- Mitä seura tarjoaa jäsenilleen?
- Miten talkoohenkeä luodaan ja pidetään yllä?
- Millainen on seuran profiili ulospäin?

Hyvässä tulevaisuudessa tavataan!

Markku, pj

Kutsu:

Helsingin Melojat ry:n

Syyskokous

keskiviikkona 29.10. klo 18.00 Töölön Kisahallin kokoushuoneessa (2.krs)

Esityslista:

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen puheenjohtajan, sihteerin, kahden pöytäkirjantarkastajan ja ääntenlaskijoiden valinta.
3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.
4. Kokouksen työjärjestys.
5. Vuoden 2004 toimintasuunnitelma.
6. Vuoden 2004 liittymis- ja jäsenmaksut.
7. Vuoden 2004 tulo- ja menoarvio.
8. Hallituksen puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten valinta vuodelle 2004.
9. Kahden tilintarkastajan ja yhden varatilintarkastajan valinta vuodelle 2004.
10. Muut asiat.

Kahvia ja pullaa. Tervetuloa vanhat ja uudet jäsenet!

HeMe juhlaletkeillä 10-vuotisen olemassaolonsa kunniaksi Hurpusta Hankoon. Hieno ja helteisenleppä melonta tarjosi osallistujilleen myös ripauksen jännitystä ja dramatiikkaa.

Yhtä juhlaa

Useita päiviä jatkuva helle hiostaa jo juhlaletken alkutahtea. Melon puolisoni Katrin kanssa Hurpun leirintä-alueelle lähitieneon Sumarin saaresta hyvissä ajoin ennen sovittua keskipäivän kohtaamista. Mutta missä ovat Markku, Rauno, Jari ja Marja? Hamina pizzalla, totta kai.

Leirintäalueen santaranta on sangen kajakkistävällinen, joskin niin matala, että suurikokoisin meistä starttaa retken käsipohjaa lykkien. Hurpun lahti on rajavyöhykkeen saar- tama, mutta itärajan maailman- poliittisen jännitteen lientyminen hel- pottaa kovasti pienen retkimelojan

elämää: lupa rajavyöhykkeellä melomiseen heltiää puhelimitse.

Siis matkaan! Lounastauon suun- ta on Suuri Pisi, jonka laguuni suoras- taan kutsuu meloija suojiinsa. Heltei- nen päivämatka päättyy 7 kilometrin selän jälkeen Lanskerin rantaan.

Kulttuuria, historiaa, petoja

Ensimmäinen kulttuurikohteemme on Tammion kalastajakylä, missä yhtämme sattumoisin saaren ainoan ympärivuotisen asukkaan. Kutsu museokierrokselle luo kauniista kyläs- tä vieraanvaraista kuvaa. Kyläil- tyämme tuokion jatkamme kohti Kot- kan Kuutsaloo, jonka pohjoiskärjen keuhut kestävän leiripaikan varustuk- siin kuuluvat kaupungin (lukitsemat- ton) sauna, vesijohtovesi sekä usko- mattoman hieno ja pitkä hiekkaran- ta. Pelon väristyksiä melontaseuruees- sa herättävät sannan uumenissa lymyävät hurjat muurahaisleijonat.

Reitti hahmottuu Lanskerissa.

“...Suuntaamme kohti taivaanrannan jyrinää ja välkettä. Päätös alkaa tuntua virheeltä rankkasateen iskiessä niskaan. Vaaralliselta se vaikuttaa vasta, kun meri ja taivas äkisti tummuvat ja yläpuolellemme muotoutuu ilkeä, vesipatsaita merestä nostava ukkospyörre.”

Nämä maamme harvinaisimpiin pikkupetoihin lukeutuvat olennot osoittautuvat onneksi varsin lauh- keiksi.

Lykimme kajakit vesille auringon- säteiden kimmeltaessa Kotkan öljy- sataman tankkirivistoissa ja kullatessa aamuista merta. Parin kilometrin pääs- sä odottaa Kukourin linnoitussaari, jonka venäläiset 1790-luvulla raken- sivat Pietarin suojaksi ja jonka rans- kalais-englantilainen laivasto puoles- taan räjäytti Krimin sodan melskeissä vuonna 1855. Osittain restauroitu pik- ku linnoitus on oiva vierailukohde.

Viikon pisin, yli 8 kilometrin selkä Viikarista kohti Kaunissaarta ylittyä ri- peästi, odottaahan saaressa kauppa ja ravintola. Leirytymsialueen ranta on erinomainen, minkä muurahais- leijonatkin ovat joukolla havainneet. Yritys syöttää näitä pikkupetoja kädes- tä onnistuu! Kalliimman puoleinen kauppa tai ravintolan kuiva kana ei- vät voi pilata iltaa. Kaunis saari!

Ankeriaita, ei kiitos!

Itäisellä Suomenlahdella hienoja saa- ria riittää. Ristisaaren kierrämme hyl- keitä tähyillen. Intensiivisestä bon- gausyrityksestä huolimatta nuo- mertemme hellyyttävät rasvapallot pysyvät piloissaan. Siispä keulat koh-

ti Pitkää Viiraa – jonka kartta tuntee nimellä Pitkä Viiri. Olkoon nimi mikä hyvänsä, saari on Suomenlahden pa- rasta A-ryhmää. Valkeat hiekkarannat houkuttavat uimaan ja uskomatto- man kaunis kangasharjumetsä tarjo- aa varjoisaa suojaa helteen uuvut- tamalle. Saaren kapeimman kannak- sen nuotiopaikalta avautuu kaksi upe- aa näköalaa, toinen kohti itänaapurin Suursaaren sinertäviä kukkuloita. Todistetusti paikka on erinomainen hartaan juhlaaseurueen ottaa päivä- unet puiden varjossa. Herättyämme suuntaamme illalliselle ja yöunille Båksöreniin, Orregrundin luotsi- aseman kylkeen.

Båstön kulmilla kieltäydymme kii- reisiin vedoten ystävällisen mökkiläi- sen kutsusta ankeriaiden savustuk- seen ja suuntaamme kohti taivaan- rannan jyrinää ja välkettä. Päätös al- kaa tuntua virheeltä rankkasateen iskiessä niskaan. Vaaralliselta se vai- kuttaa vasta, kun meri ja taivas äkisti tummuvat ja yläpuolellemme muo- toutuu ilkeä, merestä vesipatsaita nostava ukkospyörre. Myrsky kuiten- kin asetuu muutamassa minuutissa. Poukaman suojiinsa aukkopeitteen päälle kertynyt kosteus on osin tun- nistettavissa mahtavan luonnon- näytelmän edessä vuodatetuiksi liiku-

tuksen kyyneleiksi.

Rentoilua joutsenten kotikallioilla

Våtskärin kelpo hiekkarannalla sadet- ta pidellessä kypsyy vakaumus sisä- majoituksen eduista siihen pisteeseen, että Jari järjestää Radiolirjan suotuisal- la avustuksella käyttöömmä ex-vai- monsa torimyyjän kummisedän ser- kun mökin Tirmosta. Markun aina luo- tettava GPS tikittää 39 km eli retken pismämmen päivämatkan.

Kunnon patjalla aamu-unet ven- nähtävät päivän puolelle. Täydennäm- me varantojamme omituisen makui- sella porakaivovedellä ja Tirmon kau- pan antimilla ja sääkin muuttuu taas normaaliksi: aurinkoista ja asteita +30. Merellä liiluessa iho saa jälleen ter- veen, punakan hohteensa.

Päivätauolla talsimme tovin Ägg- skärin ilmeisen kookkaiden joutsenten miinoittamilla kallioilla. Miellyttävät ulkoilu- ja uintipoukamat tarjoavien saarten välillä saattaa liikkua kahlaillen ja uiden. Rentoilun lomassa melomme lopulta Norrholmeniin, jonne selviäm- me tasan kymmenellä tuhannella melan vedolla.

Itäisen Suomenlahden kansallis- puiston upean ulkosaariston jälkeen

jatkuu seur. aukeamalla

Äggskärilläkin uidaan.

matka kohti Norrkullalandetia on maimmallinen antikiilmaksi, mutta hyvässä seurassa ja upeassa säässä melominen maistuu, vaikka 200 kilometrin rajapyykki uhkaavasti lähestyy ja mielessä siintelevät jo Kulosaaren ostarin berlinimunkit. Kalkkirannassa Rauno istuu Jyrkin autoon ja Jyrki Raunun kajakkii. Meistä ainoana vain Marja, tuo peppipitkätossu, jatkaa matkaa Hankoon.

Petri Lassi

“Vesillä polttava aurinko pistelee ihoa ja hiki kirveltää silmissä, meri on rasvatyyni. Kuumuus tekee olosta unenomaisen. Sinilevää leijuu hiukkaskasina vastaan ja majakka kelluu horisontissa kuin kangastus.”

Ensimmäisen etapin seuruetta hyvästellessä olo onkin hetken kuin orpolapsi peppipitkätossulla... Pohdin itsekseni HeMe-sosiaalisuutta; tuikituntumattomien kanssa voi siis hienosti elää ja meloa viikon sulassa sovuissa ja yhteisymmärryksessä. Jalostaako ihmislunnetta HeMen jäsenyys vaiko meriretkeilyn esteettisten elämysten yltäkyläisyys?

Mutta eteenpäin. Tuoreet retkiverit odottavat; suunnaksi on sovit tu Pirttisaaren kyläpoukaman idylli ja Söderskärin majakkasaari. Lounastamme Blyörenillä, josta ei löydy varjon varjoa! Paitsi yksi, sen keksii Hannu, joka asettuu omankokoisensa kiven koloon. Höystämme herkkupatojamme saaren ruohosipulilla ja nautimme uljaista ulappamaisemista.

Vesillä polttava aurinko pistelee ihoa ja hiki kirveltää silmissä, meri on rasvatyyni. Kuumuus tekee olosta unenomaisen. Sinilevää leijuu hiuk-

kasina vastaan ja Söderskär kelluu horisontissa kuin kangastus. Majakkasaaren lähiluodot kukkivat heleinä, mutta niille kuten ei Söderskärillekään ole nousemista tässä vaiheessa kesää. Niinpä kierämme majakan vesitse ja jatkamme Tallholmenille, josta MaMen meriretkikurssi tekee äkkilähtöä. Lähdon syynä emme ole me, vaan konflikti aiempien asukkaiden kanssa. Me harrastamme diplomatiaa ja hyvät telttapaiikat sekä melko rauhallinen yö ovat meidän.

Kohti kaupungin sykettä

Taivas avaa sunnuntain sadekuurolla, mutta Hanna vain pakkaa tynenä kajakkiaan muiden tarkkailla suomalaisista sisua puiden suojasta. Otamme kurssin kohti Helsinkiä. Suunnituksessa kunnostautuu eritoten Stina, armoitettu lätkä- eli linjamerkkinavigoinnin asiantuntija. Insinööriädot ovat puolestaan tarpeen lounastauolla, kun Jyrki operoi Hannan reistailevan peräsimen kuntoon samalla kun muut täyttävät vatsojaan. Taijan vihlova olkavartta yritämme korjata kipulääkkeellä.

Lähestymme Suomenlinnan kautta kaupungin sykettä, joka onkin viikon hiljaisuuden jälkeen mielenkiintoinen miksaus: Kaapelitehtaalla soi Ko-

Sundharun: majakkaluoto Jussaröstä etelään.

neiston lattari-industrial, Hietsussa Mariskan rap ja soutustadionilla veisataan virsiä. Taustalla kumisee liikenteen kakofonia.

Vierailen yön kotona, missä minulle tarjoillaan viileää viiniä ja herkullinen salaattiatieria. Silti mieli on matkalla ja aamulla sullonkin innolla uusia eväitä Nordkapp nro 5 pieniin aukkoihin.

“Vaikka aallon voima hetkittäin karmaisee, olen riemuissani! Tätä on meloa kunnan aallokossa! Tätä on... ja sitten se tulee. Tyrsky, joka kaartuu päälle valkoisena, kuohuvana kantena ja hetken ravisteltuaan heittää ympäri.”

Retkiseurue saa jälleen uutta verta, kun lähemme Soutustadionilta länteen. Päivällä tuulee sen verran, ettei meloessa nukuta. Rantaudumme yöksi Bylandetin kauniille eteläkallioille, kierrämme saarta ja ylläpidämme hiljaista harmoniaa. Hanna mittaa melottua matkaa, Pekka syö seisten ja tähyää kohti tulevia taipaleita ja Mikael käy puhelinneuvottelua vaimonsa kanssa ruokavararonsa koostumuksesta.

Porkkalan jälkeen putoan päiväksi kartalta. Olen sijoittanut 100 euroa Suomenlahden karttoihin, ja jossain oli tingittävä. Seuraan luottavaisena muuta seuruetta Porkkalasta kohti tuntematonta.

Tiistai on Maaritin viimeinen melontapäivä ja ennen saattokeikkaa kohti mannerta löydämme sattumalta oivan leirisaaen. Palaamme Gäsörenin ornamenttirannoille kukin omaa tahtiamme. Mikael ja Hanna masentuvat Maaritin lähdistä ja melovat osuuden peruuttamalla. Aamulla tapaam reissun ainoan uintisuunnitelmia sotkevan sinilevälautan, ja päätän sukeltaa aaltoihin saaren einiin-suojaisilta eteläkallioilta.

Siestanviettoa ja sukellustaukoja
Hieman Eisaaren jälkeen poikkeamme Bärosundin Penniin ja hankimme aineksia yhteiselle salaattilounaalle. Sen kruunaa Helenan valmistama jälkiruoka, kajakin mustan kannen alla helteessä kypsytetty Fanipala-survos. Herkullista. Syödään sormin.

Etapin upeimpia näkyjä tarjoavat Tammisaaren saariston kansallispuiston uloimmat luodot. Kierrämme Jussarön eteläpuolisen majakkasaaren Sundharun ja kellumme hetken majakan kupeessa muhkeiden kivitingittävä. Seuraan luottavaisena muuta seuruetta Porkkalasta kohti tuntematonta.

Kauhomme avomerta kasvot hiki-karpaloilla ja tapaamme mm. ennennäkemättömän suuren joutsenparven. Veistoksellisen komean Äggharuna -luotomuodostelman katveessa vietämme siestaa uiden, sukellellen ja meren muovaamia muotoja ihaillen. Yösijoille suunnistamme Moderaganin kautta Byxholmeniin, jonka saunavihkosta löytyy vapaata tasan yksi tunti. Kuumankärvistämälle juhla-retkiseurueelle tuo aika saunan tulisilla orsilla riittäkin hyvin.

Aamulla iloitemme vilvoittavasta

tuulesta ja paineemme mukavassa vastaisessa kohti Tvärminnea ja Hankoa. Ilastumme lounassaareksi aiottuun lsskär-rykelmään ja päätämme jäädä yöksi. Uimme tyrskyssä, tutkimme luotoja ja tähyilemme merta suunnitelmassa iltpäivän surffausrctki.

Hetkiä leijonankidassa

Suuntaamme sivutuulella kohti Hankoa ja treffaamme lähisaaren suojissa Pekan, joka oli lounaan jälkeen lähtenyt kaupunkivisiitille. Sinne pääsy oli kuitenkin estynyt, sillä Hankoniemen matalilla tuuli murtaa aallokkoa vahvasti. Sovimme vielä aallokkotreeneimme reitistä ja pelisäännöistä ennen kuin puskemme kajakinkeulaa komeasti nostavaan leijonankitaan.

Vaikka aallon voima hetkittäin karmaisee, olen riemuissani! Tätä on meloa kunnan aallokossa! Tätä on... ja sitten se tulee. Tyrsky, joka kaartuu päälle valkoisena, kuohuvana kantena ja hetken ravisteltuaan heittää ympäri. Minut! Aaltojen rakastajan! Tyrmistulisilla orsilla riittäkin hyvin.

jatkuu seur. aukeamalla

Lounastauko Äggharuna-luodoilla.

tyneenä sukellan ulos kajakista, otan sen kiinni ja käännän, aukossa kun on sitä sun tätä irtovarustetta. Lähimpänä on Mikael, joka auttaa pelastautumisessa. Se sujuu yllättävän helposti, mutta vaikeuksissa olenkin vasta, kun yritän meloa vedestä puolitäyttä vehjettä etäämmäs Hamnskärin kivikoista. Kajakissa loiskuu ja se on äärimmäisen epävakaa. Pian pystyn kuitenkin Pekan tukemana aloittamaan pumpaamisen, joskin uudet ongelmat odottavat kun pyöryksessä hajonnut eväspussi tukkii pumpun suun. Onnistun kuitenkin pääsemään luodon suojapuolelle ja maihin purkamaan pumpun ja sitten tyhjentämään kajakin.

Illan puheenaiteita on vain yksi, sillä tyrsky heitti myös Mikon nurin. Kuinka murtuvan aallon alla tulisi toimia, mikä meni hyvin, entäpä huonosti, millaisia ovat Hangon vedet, mitä olisimme voineet tehdä toisin, mitä opimme, eikö retki olisi ollutkin liian pliisu ilman tämänpäiväistä jne... Yhtä kaikki, päivän päätteeksi uskomme kukin olevamme hitusen aiempaa kokeneempia meloijia.

Isskärillä hyvästelemme Pekan, joka kääntää kajakin keulan kohti Helsinkiä. Tuuli on tyntynyt ja helle taittunut. Paluukyyti Hangon Neljän tuulen tuvalta suuntaa kohti Soutustadionia, jossa vastassa ovat Maarit ja Jyrki tarjoillen kuohuviiniä ja suklaakakkua! Ennen erkanemista on aika nostaa malja HeMelle ja kesän juhlettelulle, muun muuassa.

Marja Niemi

Retken kuvat:
Helena, Marja, Markku
10

Haaksirikkoutunut Artisan Milleninium saadaan melontakelpoiseksi Ilmastointiteipillä.

HeMen juhlaletki 19.7.-3.8.2003

Etappi 1. Hurppu (Virolahti) – Norrkullalandet (Sipoo), 188 km
Osallistajat: Katri Kuusisto, Petri Lassi, Jari Marno, Marja Niemi, Markku Ojala, Rauno Tynkkynen

- Hurppu – Suuri Pisi – Lanskeri. 20 km.
- Lanskeri – Tammio – Pitkä Kotka – Kuutsalo. 31 km.
- Kuutsalo – Kukouri – Viikarin Saari – Kaunissaari. 22 km.
- Kaunissaari – (Ristisaari) – Pitkä Viira – Bäksören. 30 km.
- Bäksören – Vätskär – Tirmo. 39 km.
- Tirmo – Äggskär – Norrholmen. 17, 5 km.
- Norrholmen – Flakaskär – Norrkullalandet. 28, 5 km.

Etappi 2. Norrkullalandet (Sipoo) – Soutustadion, 58 km
Osallistajat: Hannu Airola, Stina Blom, Hanna Helén, Taija Karjalainen, Marja Niemi, Jyrki Tuohela, Maarit Varis

- Norrkullalandet – Blyören – (Söderskär) – Tallholmen, 28 km.
- Tallholmen – Hattusaari – Suomenlinna – Soutustadion. 30 km.

Etappi 3. Soutustadion – Hanko, 186 km
Osallistajat: Hanna Helén, Mikko Kokkonen, Pekka Manninen, Helena Minkkinen, Marja Niemi, Mikael Porthin, Maarit Varis (2 päivää)

- Soutustadion – Knapperskär – Bylandet. 32 km.
- Bylandet – Porkkalanniemi – Gäsören. 30 km.
- Gäsören – Osträ Längö – Elisaari. 30 km.
- Elisaari – Bärösund – Rönnharu – Bätusskär. 33 km.
- Bätusskär – Stenlandet – (Sundharun) – Äggharuna – Modermagen – Byxholm. 29 km.
- Byxholm – Isskär – Hamnskär – Isskär. 21 km.
- Isskär – Hanko. 11 km.

Pärske yhdistää nimet kasvoihin.

Esittelyvuorossa 10 vuotta HeMeä organisoanut jäsensihteeri Minna Reponen.

[esittelyssä]

Koetko itsesi historialliseksi henkilöksi?

Näin HeMen juhluvuonna; koetko itsesi historialliseksi henkilöksi?

Heh, välillä jopa esihistorialliseksi...Itse asiassa 10 vuotta on kulunut yllättävän nopeasti. Tuntuu hyvältä, että seura perustaessamme tärkeinä pidetyt asiat – esim. painotus retkimelontaan – elävät edelleen HeMessä.

Kerro joku HeMen menneisiin vuosiin liittyvä anekdootti tai mukava muisto!

Täti muistelee... HeMen toiminta alkoi taloudellisesti aivan tyhjästä. Ideoita ja innostusta oli sitäkin enemmän. Muistan, miten kevättalven päivinä kävelimme Helsingin rantoja etsien sopivaa paikkaa vajalle. Soutustadionille sitten päädyttiin. Sen siivoaminen oli aika revohka. Melontakalustoa hankittiin aluksi mm. risteilyiltä etelänaapurimaahan. Näin päästiin alkuun. Ja loppu on historiaa.

Mitä informatiivista haluaisit sanoa seuran jäsenille?

Seura muodostuu jäsenistään. Jokaisen panos on tervetullut ja tarpeen. Seuralla on hyvä ja vakaa tilanne, ja toimintaa voidaan edelleen kehittää jäsenten toiveiden mukaan.

Ja sitten pieni muistutus: jokunen tätä lehteä lukeva ei ole maksanut jäsenmaksua. Olisi kiva, jos ilmoittaisitte, mitä aiotte seuran jäsenyyden suhteen...

Mikä jäsenihteerin toimessa on hauskinda?

Olen koko ajan jyvällä seuran kehityksestä, vaikken viime aikoina ole kovin aktiivisesti osallistunut esim. retkiin tai muuhun toimintaan. Monet seuran jäsenet ovat tuttuja vuosien takaa ja aina on myös mukava tutustua uusiin jäseniin. Alkuaikoina tunsimme

kaikki toinen toisemme, enää se ei ole mahdollista.

Entä työläintä?

Rutiinien pyörittäminen, vaikka se siis onkin jo rutiinia...Jäsenrekisteri tuottaa joskus harmaita hiuksia. Varsinkin jos tietokoneen kovalevy hajoaa, ja viimeisin (eikä sekään kovin tuore) varmuuskopio on tyhjä!

Kuinka monta uutta jäsentä HeMe sai kesällä 2003?

Laskujeni mukaan 72 maksanutta uutta jäsentä, huima määrä!

hijjaisimpiin. Tein päivä- ja iltaretkiä Helsingin vesillä ja juhannuksen tienoilla yöretken Saimaalla. Vanhan talon remonttihommat veivät melkein koko loma-ajan. Vatsassani kasvava ja temuava uuden melojasukupolven edustaja asettaa omat rajoituksensa harrastamiselle.

Mikä on unelmiesi kajakki?

Olen kohta kymmenen vuotta melonut Marillani ja ollut siihen tyytyväinen. Nykyisiin kilometreihini Mari kelpaa edelleen mainiosti. Toisaalta hy-

Minna Reponen Ristiinan Astuvansalmen maisemissa.

Kuua HeMen jäsenistön määrään tai laatuun liittyviä trendejä menneellä 10-vuotiskaudella?

Aloitimme viiden perustajajäsenen voimin. Nyt seurassa on noin 380 jäseneksi hyväksyttyä. Aika komea kehityskaari! Naisia ja miehiä on jäsenistä melkein täsmälleen fifty-fifty. Keski-ikä en nyt ole laskenut, mutta se asettuu vuosien 30–40 välille.

Millainen oli melontakesäsi?

Tämä kausi kuuluu melontaurani

vin se palveli myös sinä vuonna, jolloin laskin nukkuneeni yhteensä liiki kaksi kuukautta retkillä teltassa. En taida olla oikein välinefriikki.

Missä aiot vielä joskus meloa?

Lähivuosien toiveisiin kuuluu melonta kolmikolla Seurasaaren ympäri ja siitä reviiä laajentaen. Paljon melomattomia vesiä piisaa Suomessakin, mutta ehkä ajatus lämpimistä etelä-Euroopan vesistä houkuttaa.

Helsingin Melojat meloneet jo

Kymmenen vuotta sitten viiden melojan retkiporukka halusi varmistaa yhteydenpitonsa perustamalla oman seuran.

Melojien aiempi seura Helsingin Kanoottiklubi suuntautui liiketoimintaan ja halu keskittyä retkeily- ja virkistymelontaan sekä toimia ei-kaupallisin periaattein synnytti Helsingin Melojat ry:n. Ensimmäisen toimintakertomuksen mukaan HeMe on ”retkimelontaan keskittynyt seura, jossa on mahdollisuus opettaa ja oppia melonnan perustaitojen lisäksi retkimelontaa merellä ja sisävesillä”.

Talvella 1994 katsastettiin Helsingin rantoja jäältä käsin sopivaa kanoottivajaa etsiskellen, ja Soutustadionin kohdalla tärppäsi. Vuokrasopimus Helsingin kaupungin kanssa al-lekirjoitettiin heinäkuun 1. päivänä. Siivoustalkoissa tiloista löytyneen rojun seasta siivöityivät esiin mm. vuoden 1952 olympiamelontojen maalitolpat. Kanoottiiltoin arkistot sekä joissain kisoissa katkennut DDR:iäinen neljän hengen soutuvene.

Samana vuonna hallituksen jäsenet hankkivat Virosta ensimmäiset Marit, jotka seura sittemmin lunasti itselleen. Laivasto kasvoi roimasti, kun loppuvuodesta päätettiin lainarahalla hankkia yksitoista tosi halpaa Yukonia. Seuraavana vuonna aukkoja oli 19, viiden vuoden päästä seuran perustamisesta eli 1998 määrä oli jo 48 ja vuonna 2002 peräti 86 kappaletta.

Vuonna 1994 järjestettiin ensimmäiset kurssit ja seuran jäsenmäärä suu-

Juhlapäivää vietetään Furuvikissä 29.11.

Juhlistamme kymmenvuotista taivaltamme viettämällä lauantaipäivän Furuvikin huvilalla Helsingin Laajasalossa.

Ulkoilmaohjelmaa on aamiaisesta lähtien pitkin päivää ja illalla tietysti se iltajuhla. Päivän mittaan kuulemme kiinnostavia esityksiä merestä ja sen kulkijoista. Saunakin on käytössämme.

Jos sää ei heittäydy aivan mahdolliseksi, järjestämme Mustikkamaalta yhteislähdön kajakeitse. Myös bussilla 86 ja omalla autolla pääsee.

Tarkemmat tiedot ja oikein kutsut tulevat kotiin, vajoille ja nettiin. Huvilaan voi käydä jo tutustumassa osoitteessa www.hetas.com. Toivomme tulijoiden ilmoittautuvan joko puhelimitse tai sähköpostitse Vilmalle, vilma.venesmaa@helsinki.fi p. 040 504 6201

Juhlaryhmän puolesta
Vilma Venesmaa

PS. Myös suunnittelu- ja järjestelyporukkaan saa ilmoittautua.

rin piirtein kaksinkertaistui joka vuosi niin, että vuonna 1996 jäseniä oli 151. Sittemmin kasvuvauhti hidastui ja 1999 koettiin jopa pienoinen notkahdus. Perustajajäsen Alli eli Anna Leena Lind arvioi syyksi kajakkien

käyttömaksun sisällyttämisen jäsenmaksuihin, jolloin osa passiivisimmista ns. paperijäsenistä putosi pois. Seuraavina vuosina nousu kuitenkin jatkui ja vuonna 2002 jäsenmäärä oli 329.

kymmenen vuotta

HeMestä tuli heinäkuussa 1995 ainoa helsinkiläinen kahden vajan melontaseura, kun Mustikkamaan entisestä kesäsiirtolarakennuksesta saatiin seuralle toinen vaja. Vajat tarjoavat erinomaiset lähtöpaikat niin itään kuin länteen suuntautuville retkille. Vajoja on pyritty kehittämään tasapuolisesti, mutta aina on olemassa tietty eri-seuraisuuden vaara. Itäisen ja läntisen vajan retkeilijät eivät välttämättä koskaan kohtaakaan toisiaan muuten kuin tietämättään merellä.

Toukokuussa 1997 Soutustadion meni yllättäen remontiin ja HeMen toiminta siirtyi pihalle kontteihin. Epäselvä tilanne rassasi henkisesti mutta melonta-aktiivisuuteen se ei tilastojen valossa vaikuttanut. Keväällä 1999 alettiin Soutustadionille rakentaa kanoottitelineitä ja talkooviikonloppuna melottiin ensimmäiset kajakit Taivallahden yli remontoituihin tiloihin. Talvehtimiskontti oli oma ja se myytiin remontin valmistumisen jälkeen.

HeMe pyrkii olemaan omavoimainen ja tasa-arvoinen seura. Koska emme kilpaile, jäsenmaksut käytetään lyhentämättöminä jäsenten hyväksi. Myös vuokraustoiminta on jätetty ammatillisille: kajakit ovat jatkuvasti jäsenten käytössä ja säilyvät – toivottavasti! – paremmissa kunnossa, kuin jos trendilajia kokeilevat työpaikkiporukat roudaisivat niitä viikonloppuisin tuntemattomille vesille ja kivikoille.

Puheenjohtaja ja muita hallituspaikkoja on vaihdettu tietoisesti ja pyritty siihen, että mukana olisi myös aloittelijoita. Tämä takaa sekä jatku-

vuuden että kaiken tasoisten melojien edustuksen. Hallituksen ulkopuolelle on myös perustettu useita itsenäisiä ryhmiä, jotka ovat tehneet merkittävää työtä esimerkiksi retkien järjestämisen, koulutuksen ja tiedotuksen sarjoilla. Ja vaikka vaja- ja korjausryhmien jäsenillä pysyikin vasara kädessä, tärkeää on ollut saada hemeiläiset kantamaan yhteistä vastuuta vajojen ja kajakkien kunnossapidosta, koska kaikki työ tehdään talkoilla.

Pyrkimys ympäristön kunnioitukseen puolestaan näkyy siinä, että toiminta-ajatuksena on retkeily vajoilta käsin. Viime aikoina on hankittu kajakkikaaria sekä traileri koulutuskaluston kuljetuksia ja sisävesiretkiä varten.

HeMe on kuulunut alusta alkaen Kanoottiiliittoon, jossa sillä on ollut merkittävä rooli retki- ja virkistymelonnassa sekä turvallisuustyötä. Liittoon kuulumisesta keskustellaan parhailaan, koska virkistys- ja retkimelonnassa ei vastaa seuran tarpeita. HeMe kuului myös jonkin aikaa Suomen Latuun, mutta toiminnasta jättäytyttiin pois.

Jostain syystä suomalaiset halusivat edelleen puristaa Kehä kolmosen sisäpuolelle, ja tämä paine kohdistuu myös rantoihin, joiden rakentaminen näyttäytyy melojalle rantautumispaiikkojen vähenemisenä. Espoon metron ”Koivusaaren” suunnitelmaan kuuluu täyttömaan ajaminen nykyisen Koivusaaren seudulle. Se muuttaisi rantakuvaamme melkoisesti lännessä. Idässä merkittävin muutos melojille lienee Vuosaaren satama- ja syväväylähanke

(ensin ruoppaukset, sitten lisääntyvä laivaliikenne). Sen sijaan Tammisaloon uusi kanava, jossa moottorit on kielletty, palvelee melojia mainiosti.

Jo puoli vuosikymmentä on melonnan suosio kasvanut voimakkaasti. Tämän voi havaita myös HeMen kurssilla. Massat ovat löytäneet melonnan samaan tapaan kuin sukelluksen, laskuvarjohypyn tai kalliokiipeilyn. Seuran resurssit ovat kuitenkin rajalliset niin koulutuksen, tilojen kuin kaluston puolesta. HeMen kannalta on mielekkäintä kursittaa ja ottaa jäseneksi ihmisiä, jotka sitoutuvat lajiin ja seuraan. Nyt jättää vuosittain 20–30 prosenttia hemeläisistä jäsenmaksunsa maksamatta. Toisaalta vaihtuvuus mahdollistaa uusien jäsenten ottamisen tilanteessa, jossa HeMeä ei haluta enää juurikaan kasvattaa.

HeMen vahvuuksia ovat vajat idässä ja lännessä, kurssitoiminnan järjestelmällinen kehittäminen ja siten seuraohjaajien kasvatus sekä harvinaisen merikelpoinen kajakkiammada, jota on täydennetty koskikajakeilla ja parilla inkkarilla. Jäsenmäärän katto hämöttää kuitenkin jo lähellä, jos halutaan säilyttää Helsingin paras aukko/jäseniä -suhte (nyt 1:4). Mikäli merimelonnassa suosion nousu ei lopahda vaan jää pysyväksi, on vain ajan kysymys, milloin Helsinkiin perustetaan jälleen uusi melontaseura.

Erkki Lampén

Löylyä telttaan!

Tässä retkeillelle "saunanisteille" vinkkejä telttasaunan tekoon. Sauna rakennetaan mielellään rinteeseen ja istumapaikat järjestellään kiuasta ylemmäs.

1. Tulipesä

Kaikki palava aines kerätään pois kiuukaan pohjalta ja sen ympäriltä. Tulipesä rakennetaan ensin ja siitä kannattaa tehdä suuri. Pesän pohjalle laitetaan tasainen levy. Sivut tulisi saada mahdollisimman tiiviiksi. Pesän katoksi tulee tasainen levy tai palkkimaisia kiviä. Kattoon jätetään ilmareikiä. Kiuas tilkitaan tiiviiksi noin nyrkin kokoisilla kivillä. Tulipesään laitetaan mahdollisimman tiivis luukku.

2. Seinät

Saunan ympärille rakennetaan rimoista kehikko esim. kolmijalkatekniikkaa ja ristikoita käyttäen. Rimojen päälle vedetään pressu, jonka sivut kiinnitetään maata vasten kivi- ja puupainoilla. Pressu jätetään avoimeksi lämmityksen ajaksi.

3. Lämmitys

Kiuasta lämmitetään ennen saunomista nelisen tuntia kuivilla puilla ja kunnon liekillä. (Myös maapuiden käyttöön on oltava maanomistajan lupa!). Ennen saunomista tulipesä putsataan ja heitetaan nokilöylyt.

Saunan rakensivat **Stephan Grimmin** oppeja soveltaen **Valtteri Lonka** ja **Anni Koskela** Inarinjärvellä edelliskesänä. Testisaunoja toimivat **Paula Pulkki** ja **Erkki Nieminen**.

Kuntoa melonnasta

Helsingin Melaajat ry:n sääntöjen 2§:n mukaan seuran toiminnan painopisteenä on "...retki-, virkistys- ja kuntomelonta...". Kuntomelonta on kuitenkin jäänyt HeMessä sekä retki- että virkistysmelonnan varjoon. Suotta, sillä kuntomelonnassa olennaisesta oikeasta ja tehokkaasta melontatekniikasta on hyötyä kuntolennien lisäksi myös pidemmällä retkillä.

Kuntoiluksi voi määritellä liikunnan, joka nostaa sykettä ja aiheuttaa hikoilua. Melonnassa, tosin kuin vaikkapa hiihdossa tai soudussa, työskentelevät enimmäkseen vain kädet ja ylävartalon lihakset. Niinpä sykkeen nostaminen vaatii lähes aina huomattavaa rasitustason lisäämistä eli käytännössä nopeampaa melontaa.

Runkonopeus vaikuttaa vauhtiin

Miten kovaa kajakilla voidaan meloa? Vaikka maailman melontahuiput kiitävätkin 200 metriä nopeudella 20 km/h ja 1000 metriä nopeudella 15 km/h, eivät moiset nopeudet ole mahdollisia retkikajakilla. Kajakkien nopeuden määrittää melko tarkasti ns. teoreettinen **runkonopeus**, joka voidaan laskea aluksen vesilinjan pituudesta. Jos vesilinjan pituus on 5 metriä, runkonopeus on noin 10km/h, 6-metrisellä kajakilla se on vastaavasti noin 11km/h. Runkonopeutta nopeammin melottaessa kajakki alkaa nousta muodostamansa aallon päälle ja meloja ponnistelee "ylämäkeen". Vauhti ei juuri nouse, vaikka voimaa käytettäisiin enemmän.

Kajakin nopeuteen vaikuttavat toki muutkin tekijät kuin vesilinjan pituus. Mitä pienempi on kajakin pohjan "märkäpinta", sitä pienempi veden vastus ja nopeampi kajakki. Myös kajakin rungon pituuden ja leveyden

suhte vaikuttaa kajakin vauhtiin: pitkä ja kapea on lyhyttä ja leveää kajakkia nopeampi – sulavalinjaiset Bel-Amit ja Avalon Vivianet ovat kevytkulkuisempia kuin pulleammat Yukonit tai Arctic Dreamit.

Ohjailussa omat niksit

HeMellä on muutama erityisen hyvin kuntoilukäyttöön soveltuva kajakki. Varsinainen kuntokajakki on kotimaisen Bear & Waterin **Flash** (pituus 518 cm, leveys 54 cm, paino noin 17 kg). Myös viime keväänä hankittu nopea portugalilainen merikajakki Nelo **Inuk** (pituus 550 cm, leveys 50 cm, paino noin 22 kg) on tarkoitettu vauhdikkaaseen melontaan.

Molemmat ovat runkomuodoltaan melko kapeita ja köliinjaltaan hyvin suorita, lähes torpedomaisia. Tällainen runkomuoto on edullinen tyynässä kelissä ja pienessä aallokossa, mutta ei kovemmassa kelissä. Jo ison, ohittavan moottorialuksen peräaallot voivat yllättää melojan, kun kuntokajakin keula sukeltaa aaltojen läpi eikä myötäile niitä retkikajakin tavoin. Kuntokajakin kääntämiseen tarvitaan peräsintä, sillä perään muotoiltu **kiintoevä** sekä kallistamista vaikeuttava kapea runko eivät mahdollista ohjailua retkikajakin tapaan. Peräsimen ja jalkatukien oikea säätö on tärkeää kajakin hallittavuuden ja melontaturvallisuuden vuoksi!

Melontatekniikka on pystyä

Nopea kajakki ei yksin riitä, tarvitaan myös mela ja sen pyörittäjäksi osaava meloja. Vauhdinpito edellyttää pystyä, melan veto lähtee läheltä kajakin kylkeä ja suuntautuu paitsi taakse myös sivulle. Koska molemmat käsivarret ovat lähes suorassa, voima vetoon saadaan kyljen ja selän suurilla lihak-

sia käyttämällä. Mela pyörii potkurimaisesti melojan silmien tasolla, veto on samalla sekä voimakas että lyhyt – melan vetävä lapa nostetaan vedestä heti melojan lantiolinjan kohdalla, jossa vedon tehokkain vaihe päättyy. Mela ei saa heilua sivusuunnassa eikä nyökkää eteen-taakse; molemmat virheliikkeet saattavat kajakin vauhdinpidon kannalta epäedulliseen keinoon. Oikeaoppinen veto on sulava ja äänetön.

Melan valinta tärkeää

Kilpatyylinen melonta suosii hieman normaalia retkimeloa lyhyempää melaa. Seurasaaren selällä kilpamelajat kuppimeloinen ovat tuttu näky. Kevyet hiilikuituiset kuppi- tai siipimelat tarjoavat normaaleja retkimeloa paremman pidon, mutta kuppimelan kanssa tutut tuennat, kaarivedot ja eskimokäännökset pitää opetella uudelleen. Äkinäinen on kuppimelan kanssa nopeasti uimasillaan. Arvokkaat ja hauraat kuppimelat eivät liioin ole parhaita luonnonrantojen kivikoissa liikkuvalla retkimelolajilla.

HeMen meloista vaikkapa Lendalin Archipelagot ja Nordkappit soveltuvat kuntomelontaan: kapeammalla Archipelagolla voi tarkkailla omaa tekniikkaansa ja keskittyä oikeaoppiseen vetoon – tuumaa leveämmällä Nordkappilla saa enemmän voimaa vetoon. Silmävaraisesti pieni veveysero on melottaessa hyvinkin helppo tunte! Mainio tapa testata omaa melontakuntoaan on osallistua johonkin kuntomelontatapahtumaan. Hemeiläisiä lähimpänä ovat varmaan Marjanien Melojien elokuinen **Pääkaupunkimelonta** sekä Tuusulanjärven Melojien syyskuun ensimmäisen sunnuntain **Tuusulanjärvi-melonta**.

Historiaa ilman että hitaampaakaan

Muuan aivokirurgistävänä kertoi katselevansa usein meloijia Kulosaaren jugend-henkisestä rantapaviljongistaan ja miettivänsä, että siinä on erikoisella tavalla aivopuoliskoja yhdistävää puuhaa, sillä meloja käyttää symmetrisesti molempia käsiä, ja siis aivopuoliskoja, siten, että ne työskentelevät samalla symmetrisellä välillä samalla suuntaan, mutta kuitenkin koko ajan kompensoiden toistensa työtä, jotta suunta säilyisi.

Elokuun illassa lauma kajakkeja kynää Kernaalanjärven pintaa. Meitä on 15, melko paljon. Vauhtia haettiin Hakoisten linnavuorelta, josta näkyi koko Vanajaveden tienoon perihämäläinen kulttuurimaisema harjujonoineen, linnavuorikkuloineen ja vesiteineen. Ilma on ihana, tosin vetää sataa kaatamalla.

HeMen toisella muinaismelontaretkellä yhdistetään luontoretkeilyä kulttuuriperintöön. Muuten olen sitä mieltä, että kaikki melontaretkiely on kulttuuriretkielyä, eniten se missä pilan päiten popsitaan viikko jakalää ja osmankäämisoppaa (yäk, toim. huom.). Olemme osa laajaa kansanvalistusohjelmaa, jota Lampinen ja Marja-Terttu seurassamme toteuttavat. Sata vuotta sitten olisi menty Itä-Karjalan maille laulattamaan jotain partasuuta Varhuvonttaa tahi Miihkalia. Nyt haetaan muinaisuuden ja alkuperäisyyden tuntua keskialjalta ja varhempaa.

Järvi tyhjenee leveään uomaan, jota kutsutaan Hiidenjoeksi, vaikka se on ruovikkoinen eikä ollenkaan hiisimäinen. Hiisi nimittäin tarkoitti mui-

Muinaismelajat rantautuvat Hämeen linnan keskiaikaisille markkinoille.

naissuomessa kivikkoista paikkaa. Vasta myöhemmin keksittiin sanoa kivikkoja hiisien tekemiksi eli pitää hiittä jonakin otuksena. Sana pyhä puolestaan merkitsi rajamaastoa tunnetun ja tuntemattoman maa-alueen välissä. Niin maanläheinen on suomalainen uskonnollisuus. Alli mainostaa joen yhtä yläjuoksua Lammin Pääjärvestä, liekö Teuronjoki, mainioksi melottavaksi.

Meidät ottaa huostaansa Ilkan tilaama paikallinen matkaopas Heikki Horila. Livomme kohta illan päätepiesteeseen. Syntinen Turenki -kieroksen sijasta valitsemme Iltapalan Marsin kalpeassa valossa. Triangiat porisevat lämmintä, minä syön elsassilaista salaattia, papumössöä ja sipulipiirakkaa. Kaikki ruoka on hyvää, jos siinä on pekonia. Yö vietetään ystävällisesti veneseuran nurmikolla. Heikki, mukava mies ja

Vanajaveden Vesikkojen aktiivi, kutsuu HeMen vuotuisen Hiisi viekään melontaan ensi elokuussa. Pankaa kalenteriin!

Lauantaiaamuna jatketaan. Ilma on ihana, tosin vettä sataa kaatamalla. Leikin häntäpään valvojaa ja sukkuoloin väliin toppuuttelemaan kärkeä, jossa Heikki eskorteeraa edelleen ja kertoo kiinnostavia tarinoita mm. paikallisista kartanoista ja siitä, miten Hämeen sydämessä nykyään sopii elää ja yrittää. Eipä hääviä, maailmalla on nyt muut keskukset.

Joen vartta reunustaa harvinaisempi ruokokasvi, isosorsimo. Sen tietää Hannu, joka saa tutkittavakseen vielä Marja-Tertun epäilemän kynäjalavan. Ei ollut, oli muka haapa. Harjujono vasemmalla puolellamme viettää vesitietä pohjoiseen. Vanajan keskiaikai-

melojaa heikottaa

sen kirkon tornin näkee ken osaa oikealla hetkellä katsoa.

Hämeenlinnan kaupungin huomaa kaikki, se tulee näkyviin Anttilan takaa. Masentavaa. Suomen kaupungeista upein sisääntulo muuten olisi Viipurissa. Rantaan tulee Vesikkojen ei-pj utelemaan ja opastamaan. Luulenpa, että voisi kiertää koko Suomen melaheimon hellässä huomassa.

Hämeen linnaan on helppo rantautua, ja tehdä puistosta pukukoppi. Kuivaa päälle ja viettämään iltapäivää keskiaikaisilla markkinoilla: käsitoita, sapuskaa, taistelunäytöksiä, muinaiskivaa. Näen samaa menneen maailman porukkaa myöhemmin Läntisen Pukkisaaren rautakautisella kauppa-aiikalla (siinä Seurasaaren kupeessa, käykää katsomassa!). Mietin mitä mahtaa tulla lapsista, joiden vanhemmat leikkivät historiaa niin, että pitävät ruokotonta partaa ja hassuja kuteita ja miekkailevat. Ero siihen, että isi olisi aina Superman-asussa, on olemassa, mutta se on pieni.

Linnassa on tosi kiinnostava historiallinen näyttely ja ikkunoista voi kurkkia veden yli Varikkoniemen muinaiselle, alkuperäisimmälle kaupungin paikalle. Siitä vietiin tavaraa Kokemäenjokea maailman merille, ja tuotiin myös. Ei mitään umpinaista, kulttuurivaihtoon perustumatonta alkusuomalaisuutta ole koskaan ollutkaan. Alli, paha tyttö, saa apotilta aneita. Ehdotan, että melotaan läksäisiksi linnan vallihauta. Ei kannatus, pitävät vitseinä. Hannu karkaa sukulaisiin ja Lampinen ottaa hänen

kajakkinsa hinaukseen. Minä pidän ohjausnarua, jolla ei näin tyyneellä ole muuta virkaa kuin sotkeutumisen melaani.

Olemme pian Aulangolla, jossa koristelemme kolme leirimökkiä märiellä, värikkäällä tekstiileillä. Iltaa istutaan kodassa nuotiolla. Rantasaunan piru on varattu! Parasta melontaretkellä on tietenkin suunnitella melontaretkiä. Lampisen idea Etelä-Päijänteestä innostaa porukkaa, saa nähdä, paneeko vielä lapiot käteen ja kaivamaan ruukunpaloja. Mökin yläpetillä tulee hyvä uni.

Pyhäpäivän aamuna neljä kristittyä meloo kirkkoon, 11 pakanaa kuppikiville. Piispoille miettimistä. Ilma on ihana ja niin edelleen. Hattulan kuutensataa vuotta vanhalla Pyhän ristin kirkolla ei ole enää rantautumispaikkaa vesitietä tuleville. Naapurilla sentään on hiekkaranta ja meiltä kiiressä hyvät tavat pois päältä. Mutta keskiaikaishenkiset menot latinoineen ja vanhoine suomensanoineen lämmittävät märkää sydäntä. Kuoro

soi kauniisti, katselen hassuja piruja ja muita seinäkuvia, niihin mahtuu puolet raamatusta. Päälle saadaan perinnemuonaa, muikkukukko päihittää Kuopion Hanna Partasenkin. Ostan kaksi evääksi, mutta hotkin ne jo pihassa.

Pakanat tulevat perässä ja kiltti pastori itse avaa kirkon meille uudestaan. Kierrän uudelleen patsaat, joita on paljon, arvokkain Liedon mestarin veistämä Hattulan madonna. Akkia tarttui kirkkostaide Suomeen. On helppo kuvitella olevansa matkoilla jossain katolisessa Etelä-Euroopassa.

Viimeinen etappi on maisemiltaan mukavin. On Suomen ensimmäistä betonisiitaa, kartanoa ja silminnähtävää kulttuurimaisemaa. Paulan kanssa valitsemme seikkailureitin ja nylkytämme pienellä kivien perkaamisella ali pitoreskin sillan. Päädymme Lepaan puutarhoille, josta autot haetaan reteesti taksilla. Kyllä vaan taitaa kulttuurihistoria olla parhaimmillaan mela kädessä nautittuna.

Pasi Mäenpää

Kulttuuriretkiäjä miettii miten vanhempien historialeikit vaikuttavat lapsiin.

Ilkka Salminen

Hae retki-merkkejä!

Retkimerkkihakemukset retki-ryhmälle, yhteyshenkilö Hannu Airola hannu.airola@ymparisto.fi, puh. (09) 145 745, (09)1488 8211 (t.). Tutustu retkimerkkisääntöihin internetissä www.kanoottiliitto.fi/vire/retkims.html

[anttonen]

Nimi tonnarilistalle?

Oletko melonut kaudella 2003 yli tuhat kilometriä? Jos haluat päästä Meloja-lehden tonnarilistalle, ilmoita kilometrisi 7.1.2004 mennessä Hanna Helénille, helina76@luukku.com tai tekstarit puh. 044 36 86 148.

Uimahallikausi käynnistyy

Uimahallivuorot alkavat Lauttasaaren hallissa (Isokaari 19) sunnuntaina 2.11.2003 klo 17-20 ja päättyvät 18.4.2003. HUOM! Vuoroja ei ole 28.12 ja 11.4.

Re-entry & roll ja paljon muuta

Koulutusryhmä järjestää ohjattuja uimahallivuoroja. Esimerkiksi 30.11. vuorossa on Mikko Suomisen johdolla re-entry & roll -treenausta, joka edellyttää eskimon alkeiden hallintaa. Hae itsellesi vajalta hyvä ja sopiva pelastusliivi (ja pese se treenin jälkeen kotona!). Lisäksi koulutusryhmä järjestää hallissa mm. pelastusharjoitukset, sivuttainmelonnan ja tuentojen opetusta. Tarkempi aikataulu ilmoitetaan myöhemmin HeMen sähköpostilistalla ja kotisivuilla.

Kurssiohjaajat kokoontuvat

Kesän kurssien vetäjien ja ohjaajien (myös apu-) ja muidenkin kiinnostuneiden seuraohjaajien palauteilta pidetään ti 14.10. klo 18.00 alkaen tilausravintola Soutupaviljongissa, SS:n viereisessä saneeratussa puurakennuksessa. Aiheena mm. kurssipalautteet, mikä oli kivaa kesän kursseilla, mitä oppi itse, mahdollisia lisäharjoitukset ja toiveet ensi kevään seuraohjaajakoulutukseen. Tarjolla graavilohileivät ja pullakahvit + virvokkeet. Tarjoilusta kiinnostuneita pyydetään ilmoittautumaan pikaisesti ja viimeistään ma 13.10: ilkka.salmi@iki.fi tai 040 556 1202. Esteen sattuessa ilmoittautumisen voi myös perua tuohon päivään mennessä.

Tervetuloa!
HeMen koulutusryhmä

[henk.koht.]

"Meitä ei kukaan saa koskaan erottaa..."

Erään suhteen tarina

*Perustuuko kajakin hankinta järkeen vai tunteeseen?
Ja voiko tekstiiliurheilun vastustaja joutua varustelukierteeseen?*

Oman kajakin osto ei ole hemeläiselle välttämättömyys, onhan seuran kalusto laadukasta ja sitä on riittävästi. Jäsenillä on epätavallisen hyvä tilaisuus meloa erityyppisillä kajakeilla, kokeilla niitä eri tilanteissa ja eri kelleillä; leppoisilla iltalenkeillä tai pitkällä retkillä, hyvällä tai huonolla säällä. Meillä on mielestäni markkinoiden parhaat merikajakit!

Jossain vaiheessa saattaa kuitenkin huomata muuttuneensa vaativaiseksi; alkaa suosia tiettyä kajakkia niin, että toivoisi aina saavansa juuri sen itselleen. Ja aina se ei onnistu. Silloin saattaa oman kajakin osto kangastaa mielessä. Suunnilleen niin kävi minulle pari vuotta sitten. Mietittävänä oli vain hankkiako oma kajakkini vai ei ja mistä - värikin oli jo selvä. Silti tutkin valmistajan verkkosivuilta kaiken mahdollisen tiedon kajakistani. Tällä hetkellä olen varustelukierteessä ja vertailen melojen teknisiä ominaisuuksia... Minä, joka ennen vastustin tekstiiliurheilua!

Haluan kuitenkin kertoa, miten tämä kaikki sai alkunsa.

Kas näin siinä kävi: Neljäs melontakesäni oli juuri alkanut ja meloin Sirius 42:lla aina kun voin. Olimme tutustuneet jo pari vuotta aiemmin Saaristomerellä. Kevät oli onnellista yhteiselon aikaa, mutta kesä tuli väliimme. Mattimöhäisenä saavuin

vajalle aina kun Siriukseeni oli jo lähtenyt jonkun toisen matkaan. Meloin muilla kajakeilla ja käänsinpä suorastaan selkäni Siriukseen. Eihän se ole muita kummempia, yritin. Penkillekin kertyi vettä... Seurailin silti Siriuksen liikkeitä vajakirjasta.

Niin meni kesä. Kuljin muiden kanssa; muovinen Star, Jokunen Mari, Bel Ami, jopa Skerray... aika kirjavaa porukkaa siis. Flash oli ihastuttava - mutta sen verran heppoinen, ettei siitä toisaikaan tullut ole kaveriksi. Nordkapp ja Sardinia ovat loistavia, mutta niiden naruevien kanssa en tullut toimeen. Satunnaisesti kokeilin myös Milleniumia ja Jubileeta. Ne eivät ottaneet minua vakavasti, taisivat kaivata järeämpää seuraa.

Tuli syksy. Siriukseeni alkoi taas viihtyä vajalla, ja päätin yrittää vielä sen kanssa. Mikä onnellinen jälleennäkeminen! Voiko melonta olla näin helppoa ja ihanaa? Keinuessamme yhdessä aalloilla halusin unohtaa muilla kajakeilla melomani kilometrit, en kaivannut enää turhia retkiä. Sirius ja minä. Minä ja Sirius. Luodut toisillemme.

Talvella hommasin oman kajakkipaikan. Päätin vakiintua. Kevään koittaessa siitä tuli totta. Onnellisena yhdessä, pieni punainen Sirius ja minä.

Hiikka

HeMen toimihenkilöt

Jäsensihteeri: Minna Reponen
jasenasiat@helsinginmelajat.fi
puh. (09) 541 8423
Vestranmäki 12, 01750 Vantaa
(jäsenasiat, mm. osoitteenmuutokset)

Taloudenhoitaja: Tuija Kuutti
tuija.kuutti@pp.nic.fi
puh. 050 463 6916
Pallastunturinkuja 1 A 11, 01280 Vantaa

Kirjanpitäjä: Pentti Tuovinen

Pärske-lehti: Hanna Helén
helina76@luukku.com, puh. 044 368 6148
ja Marja Niemi
marja.niemi@yle.fi, puh. 040 7701061

Sähköpostilista: Pasi Tiittanen
pti@iki.fi
(yläpito, muutokset, liittyminen, eroaminen)

Koulutusryhmä: Anna Leena Lind
alii@iki.fi, puh. (09) 241 4725

Retkiryhmä: Hannu Airola
hannu.airola@ymparisto.fi, puh. (09) 145 745

Sopimusasiat: Riitta Venesmaa
riitta.venesmaa@hel.fi

Kajakki- ja trailerivaraukset: Niina Jurvanen
kajakkiavaraukset@helsinginmelajat.fi
puh. 0400 966 168 ti ja to klo 15-18
(kajakien, teltan, trängian ja trailerin varaukset)

Kanoottihankinnat: Risto Lehtivaara
k20439@kyypari.hkkk.fi

Kalustonkunnostus: Timo Korvola
tkorvola@iki.fi
puh. 050 376 2048, (09) 455 1795

Päivystystaava: Taja Karjalainen
taja.karjalainen@finnmapcons.fi
puh. 050 307 3624

Vajaryhmä:
Mustikkamaan vajavaaava: Taru Saxberg
petteri.saxberg@mustikkamaantelakka.inet.fi
puh. 0400 609 039

Soutustadionin vajavaaava:
Tehtävä avoimena, kysy lisää hallitukselta!

Heme-listalle!

Heme-list on kaikille jäsenille avoin sähköpostitirinki. Ilmoittaudu listan ylläpitäjälle: Pasi Tiittanen pti@iki.fi. Listan osoite on heme-list@helsinginmelajat.fi HUOM! Myös eropyynnöt listalta suoraan Pasiin osoitteeseen, ei listalle.

Palautus:
Minna Reponen
Vestranmäki 12
01750 Vantaa

2

HeMen maksut v. 2003

Jäsenmaksu 65 e (talkoopanoksen tehneille 40 e)

Perhejäsenmaksu 125 e (kahden talkoopanoksen tehneille 75 e)

Nuorisojäsen (alle 18 v.) 25 e

Liittymismaksu uudelle jäsenelle 36 e, perheeltä 2 x 36 e

Muut maksut vuodelle 2003 löytyvät vajojen ilmoitustauluilta.

Jäsenmaksu sisältää kaluston käyttöoikeuden. Jäsenmaksun maksanut jäsen saa käyttää seuran kajakkeja ja varusteita (mela, kelluntaliivit, aukkopeite) korkeintaan kaksi yöpymistä sisältäville vajalta vajalle melottaville omilla retkillä ja seuran yhteisillä retkillä.

Talkooalennus edellyttää vähintään neljän tunnin työpanosta seuran hyväksi.

HeMen tilinumero OP Oulunkylä 572146-113731

Merkitse jäsennumerosi viitteeksi maksuihin. Numero on jäsenkortissa ja Pärskeen osoitetarrassa.

Ilmoita myös mitä olet maksamassa.

Miten jäseneksi?

Uusiksi jäseniksi hyväksytään riittävät melontataidot melontakurssilla tai muuten hankkineita. HeMen kurssin käynyt voi liittyä suoraan jäseneksi. Jos olet käynyt toisen seuran kurssin tai olet muuten melontataitoinen, voit liittyä jäseneksi perehdytyksillä (melontakoe ja seurainfo) kautta.

Ilmoittautumiset melontakurssille ja lisätietoja: kurssit@helsinginmelojat.fi,

Ilmoittautumiset perehdytysiltoihin: jasenasiat@helsinginmelojat.fi.

Internet: www.helsinginmelojat.fi